

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Európai önkormányzati modellek összehasonlítása

Mészárosné Major Ildikó

Pénzügy és számvitel, BSc, levelező tagozat

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső témavezető: Dr. Wickert Irén

Európa önkormányzati rendszerét két nagy csoportba lehet besorolni: angolszász modellbe, valamint kontinentális modellbe. A kontinentális modellt további 4 részre tagolódik, a mediterrán, német, skandináv és közép-kelet-európai modellekre. Országonként más és más a helyi szintre delegált feladatellátás mértéke és módja.

Az angolszász modellbe Egyesült Királyság és Írország tartozik. Az önkormányzatok minden állami szervtől függetlenek, száma kevés, a helyi közügyek terjedelme pedig szűkös.

A mediterrán modellbe Spanyolország, Olaszország, Görögország és Franciaország sorolható. A települési önkormányzatok száma magas, ami az elaprózódott településszerkezettel magyarázható, feladatok száma kevés.

A német modellben Németország és Ausztria van. Többosztályú igazgatási rendszer jellemzi. Az alsó szinten a viszonylag kevés közfeladattal felruházott önkormányzatok találhatók.

A skandináv modellbe Svédország, Dánia, Finnország, Norvégia és Belgium tartozik. A kis számú, nagy méretű önkormányzatok a feladat ellátásban a helyi adókra nagymértékben támaszkodnak. Nagyfokú gazdasági önállóság jellemzi a modell önkormányzatait, széles feladat- és hatáskörrel rendelkeznek.

A közép-kelet-európai modellbe Csehország, Szlovákia, Románia, Lengyelország és hazánk sorolható. Kis települési önkormányzatok a jellemzőek, közepes a felhatalmazás feladat- és hatáskör tekintetében, kisebb fokú önállóság a jellemző.

A legtöbb önkormányzati kiadása és bevétele Svédországnak van, a legkevesebb Írországnak. Svédország önkormányzati gazdálkodása nagy mértékben támaszkodik a helyi adóbevételekre. Az egy önkormányzatra jutó lakosságszámban kimagaslóan Írország vezet, a legkevesebb számú önkormányzat náluk van.